

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Dominicis post Epiphaniam vsque ad Septuagesimam. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40262

est Apparitio Christi, ex Ordine Romano, continet miracula, Stellæ Magorum, Baptismi Christi, aquæ in vinum mutatæ, & quinque millium sa-
tiatorum, ibid. meminit *Sanctus Clemens lib. 5. Const. cap. 13.* Post Euangeliū publicatur Pascha, ex Concilio Aurelianen. IV. can. 1. vt proximè determinetur Dominica Septuagesimæ, quæ est prima dies ex mobili-
bus Epiphania Magorum anno primo Christi contigit Feria sexta; & Offi-
cium Missæ habetur in Antiphon. &
Sacram. Gregoriano.

16 Dominicæ infra Octauam cum Introitu, *In excelso throno*, meminit *Amalar. lib. 4. c. 33.* quæ si contingat, vt in Rubricis Breuiarij, in Sabbato præcedenti celebrari, duas tantum in

Missa Orationes admittit, more Do-
minicarum infra Octauas, quod ideo
fit in Dominicæ infra Octauam Nati-
uitatis, in qua fiunt tantum com-
memorations de Octauis. Officium
Missæ habetur in Antiphonario & Sa-
cramentario S. Gregorij; sed Oratio ab
Ambrosiana, ex Pamelio.

17 In Octaua celebrari Baptismum Christi in Missa, docuit Amalar, cap. 34. Orationes habentur in Sacramentario Gregoriano. Baptizatus autem fuit Feria sexta, ex Ciacono in Vita Christi.

18 De Festis Duplicibus, & alijs, quid agendum sit infra Octauam Epiphaniæ, pender à Rubrica Breuiarij, vbi nos etiam causam reddemus de-
sumptam ex Officio, non ex Missa.

De Dominicis post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. IV.

1 IN Rubricis Breuiarij proprius locus est querendi, Cur sex tan-
tum Dominicæ intercurrant ab Epi-
phania usque ad Septuagesimam. Mis-
sa enim sequitur Officium; & ideo de Missa tantum, quæ hoc loco notata
digna sunt, indicemus.

2 Post Epiphaniam variatur Introitus cum suis accessorijs, Graduali, Offertorio, Communione, in primis tantum tribus Dominicis; & hoc triplex Officium (ita loquuntur antiqui) Dominicalis Missæ significat tres annos prædicationis Christi, *Gemma lib. 3. cap. 110.* vt recte post Octauam Epiphanie, in qua Baptismus Christi celebratus fuit, reprætententur. Offi-
cium Missæ harum trium Dominicarum habetur in Antiphonario & Sa-
cramentario Gregoriano.

3 Hinc est, quod secundæ Dominicæ

cæ Missa dicitur semper ante Septu-
gesimam, saltem in Sabbato, vel alio
die præcedenti, vt congruo tempore
legatur Euangelium de aqua in vinum
mutata, quod est initium miraculo-
rum Christi; sicut in tertia quoque
Dominica legitur Euangelium de le-
proso, qui, ex S. Hieron. fuit primo
curatus a Christo. Durand. lib. 6.
cap. 19. notat in Oratione Domini-
cæ 2. fieri mentionem de pace, &
pacem tuam nostris concede temporis,
quia in eadem Dominicæ S. Grego-
rius conciliauit pacem in Urbe, & Ori-
be. est tamen Oratio Ambrosiana,
ex Pamelio, translata in hunc locum a
S. Gregorio.

4 In ultimis vero tribus Domini-
cis 4. 5. & 6. post Epiphaniam, Intro-
itus, & accessoria sunt eadem, qua-
bentur in tertia Dominicæ, & in Anti-
phonario.

phonario Gregoriano: & ratio est, quia saepius transferuntur post Pentecosten, quo loco mutuò sumunt Introitum, & accessoria, scilicet Graduale, Offertorium, & Communionem, à Dominica 23. post Pentecosten, vt cum ea eiusdem ferè rationis tunc esse videantur. quia ergo sunt Dominicæ vagæ, non habent ideo certum

Introitum, nec proprium Officium, exceptis Orationibus, Epistolis, & Euangelijs. Orationes autem Dominicæ tertiae & quartæ sunt Ambrosianæ, ex Pamelio.

5. Dominica sexta post Epiphaniam desiderata fuit usque ad Pium V. sed Oratio tamen habetur in Sacramentario Gregoriano.

De Dominicis à Septuagesima usque ad Fe-
riam IV. Cinerum. V.

1. Quadragesimæ ritus antiquior est quam præcedentium Dominicarum: nam ab Apostolis tradita est, ex Ignatio Epist. 8. & à S. Petro Romæ instituta fuit, ex Radulpho Prop. 16. & ideo à Quadragesima ordinatur in hoc titulo, à qua reliquæ Dominicæ pendent.

2. Quinquagesima tribuitur Telephoro ab eodem Radul. ibid. Dift. 4. ca. Statuum. cui etiam Quadragesimam tribuit Ruper. lib. 4. cap. 9. foris ille Decreto firmavit, vt ait Baronius anno 136. & 154. Sexagesima & Septuagesima erant in usu tempore Gelasij I. ex Azor. lib. 10. cap. 16.

3. Quadragesima semper contigua Paschæ fuit, non Epiphaniæ, quo die baptizatus Christus recessit in desertum, ad ieunium quadraginta dierum: vnde Terrull. adu. Psychicos cap. 13. nominat ieunium Paschatis, quod nos Quadragesimale, vt notat Baron. anno 57. num. 194. Tres autem causas afferit Honor. in Gemma lib. 3. cap. 45. vt proxima passione Christi compatiamus eidem; vt item verno tempore libido facilius concitata reprimatur; & vt, sicuti Hebrei statim ac post quadraginta annos in terram promissionis intrauerunt, & de captiuitate Babylo-

nis reuersi sunt, celebrauerunt Pascha; ita & nos, peracto labore Quadragesimali, cum Christo Pascha celebremus. Addit quartam Durand. lib. 6. cap. 28. vt cum lactucis agrestibus ieunij Quadragesimalis comedamus Agnum Paschalem, id est Eucharistiam in Paschate. Quinta fuit S. Isidori lib. 2. cap. 36. ad significandum, vitam nostram laboriosam egere Christi passione pro tolerantiae exemplo, & ope; ideo coniunctim virumque celebrandum est.

4. A numero dierum, vel à numero hebdomadarum sumitur apud Autores sacrorum Rituum ratio harum Dominicarum. A numero dierum Ordo Roman. Septuagesimæ definit, quasi cursum septuaginta dierū usque ad Sabbatum in Albis, cuius Missa incipit, Eduxit Dominus populum; vt recolamus, inquit Alcuin. septuaginta annos captiuitatis Babylonicae, & nostræ, quæ in septennio huius vitæ trægitur, & finitur in Sabbaro, id est requie. vnde infra Octauam Paschæ unum Alleluia cum Graduali usque ad prædictum Sabbatum (Graduale namque diximus lamentum significare) adhuc cantatur ante Euangelium, Gemma lib. 3. cap. 38.

Gg

5. Sexta-